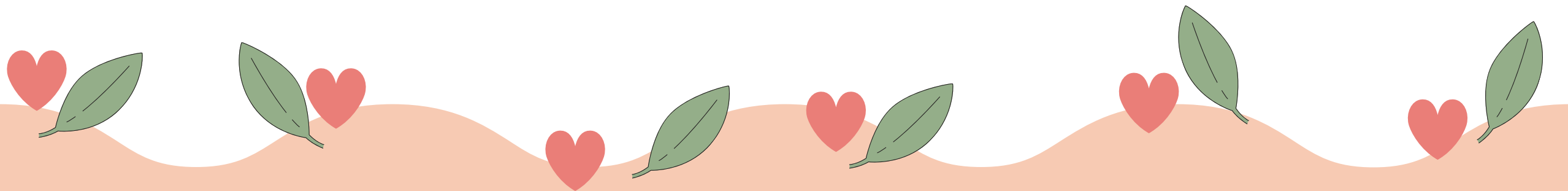

แนวทางการดำเนินงานพัฒนาอนามัยแม่และเด็ก เขตสุขภาพที่ 4 ปีงบประมาณ 2566

“กลุ่มพัฒนาอนามัยแม่และเด็ก”

ณ ศูนย์อนามัยที่ 4 สระบุรี

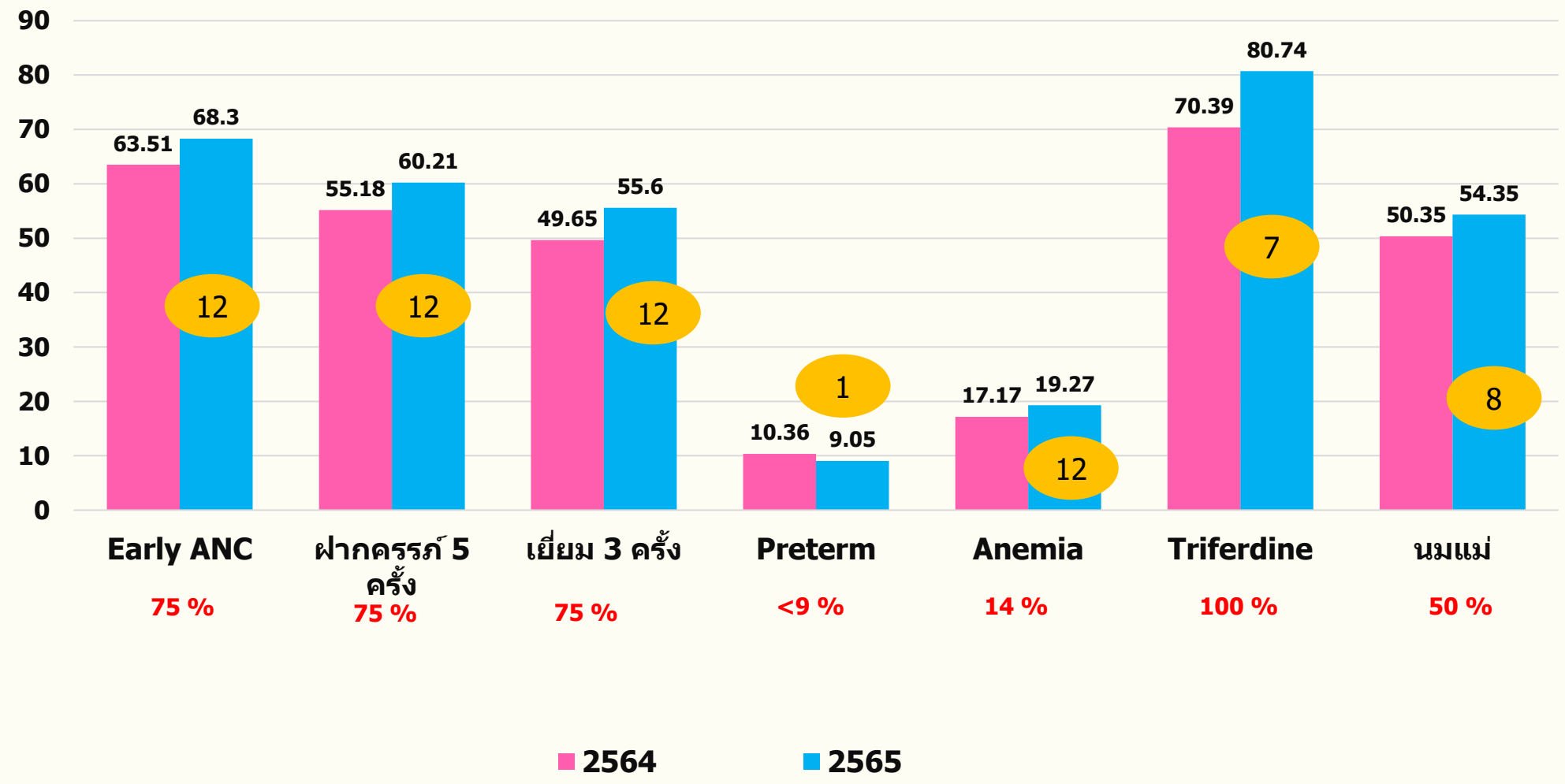
20 ตุลาคม 2565

พญ.หทัยรัตน์ อัจจิมานนท์
ประธาน MCH Board เขตสุขภาพที่ 4

ข้อมูลผลการดำเนินงานอนามัยแม่และเด็กเขตสุขภาพที่ 4 ปี 2565

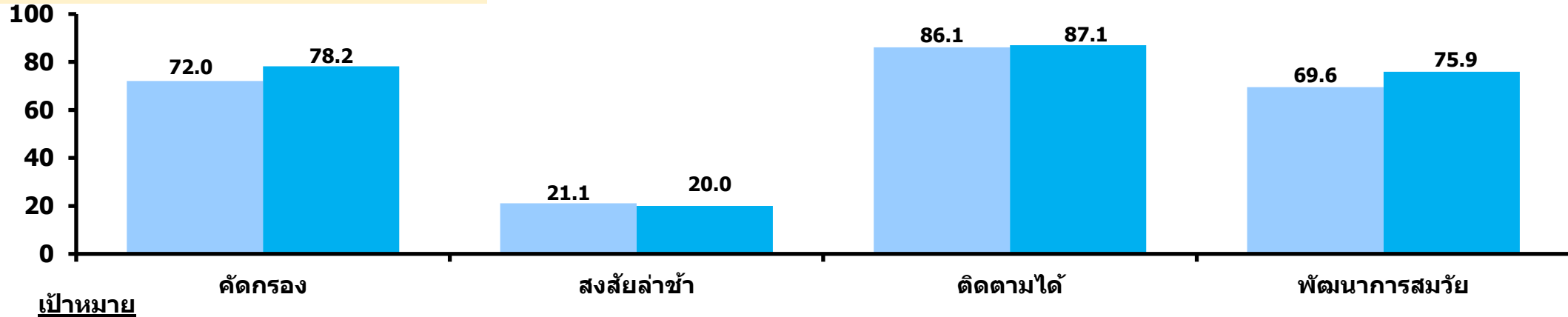
สถานการณ์แม่

ร้อยละเด็กปฐมวัยได้รับการคัดกรอง ตรวจพบสงสัยล่าช้า ติดตามได้ และพัฒนาการสมวัย
เปรียบเทียบข้อมูล ปี 64 และ ปี 65 เขตสุขภาพที่ 4

สถานการณ์เด็ก

เป้าหมาย

คัดกรอง 90%

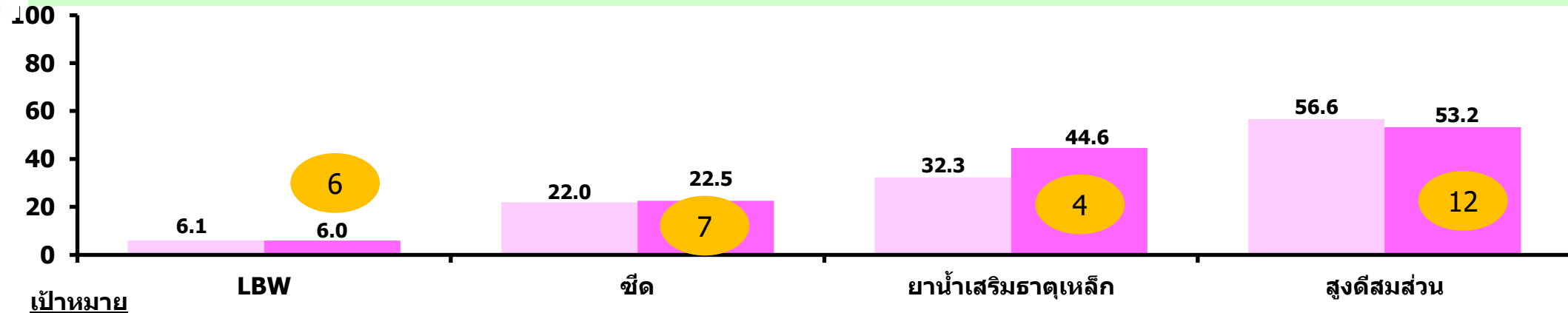
สงสัยล่าช้า 20%

ติดตามได้ 90%

พัฒนาการสมวัย 85%

ร้อยละ LBW เด็กอายุ 6-12 เดือน มีภาวะชืด การได้รับยาน้ำเสริมธาตุเหล็ก และสูงดีสมส่วน
เปรียบเทียบข้อมูล ปี 64 และ ปี 65 เขตสุขภาพที่ 4

เป้าหมาย

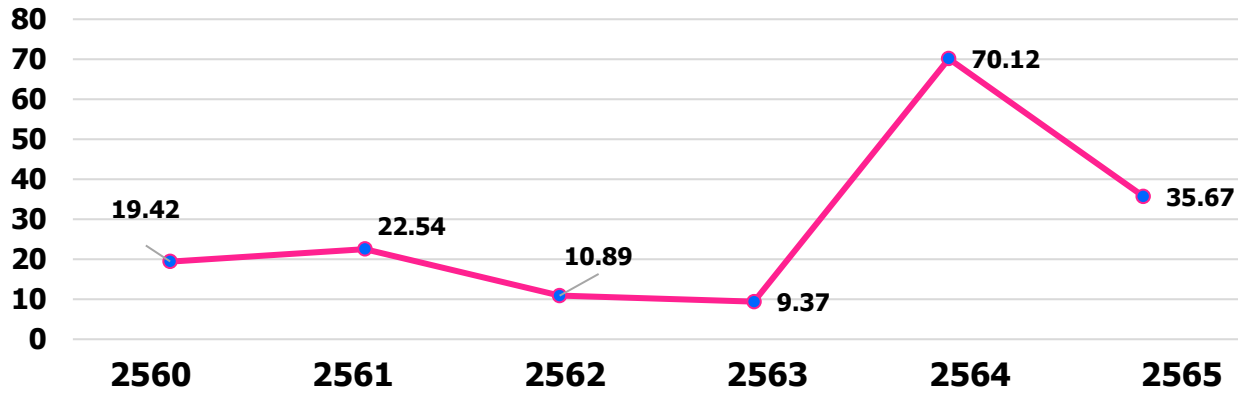
LBW ไม่เกิน 7%

ชืด ไม่เกิน 20%

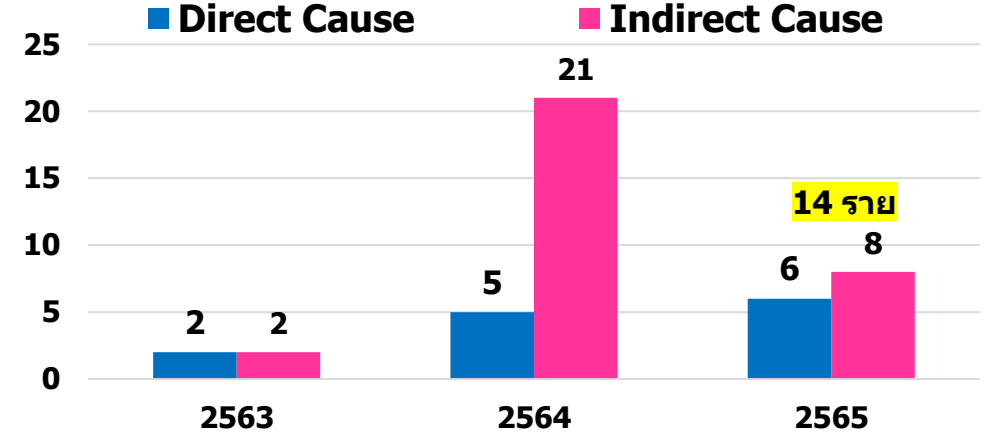
ยาน้ำเสริมธาตุเหล็ก 70%

สูงดีสมส่วน 64%

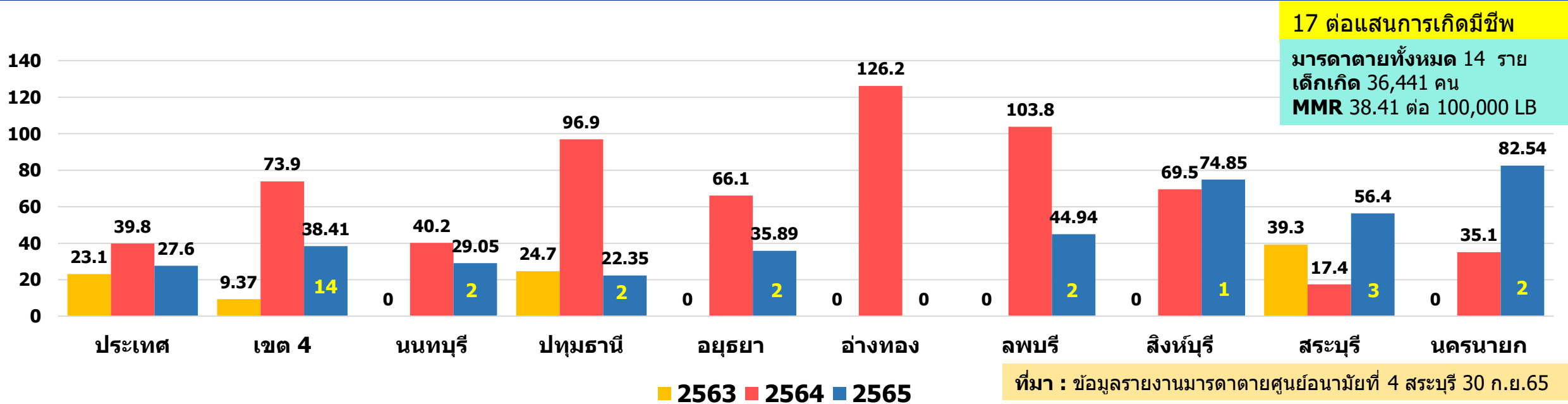
เปรียบเทียบอัตราส่วนการตายมารดา เขตสุขภาพที่ 4 ปี 2560 - 2565

สาเหตุการตายมารดา เขตสุขภาพที่ 4 ปี 2565 (ต.ค. 64 – ก.ย. 65)

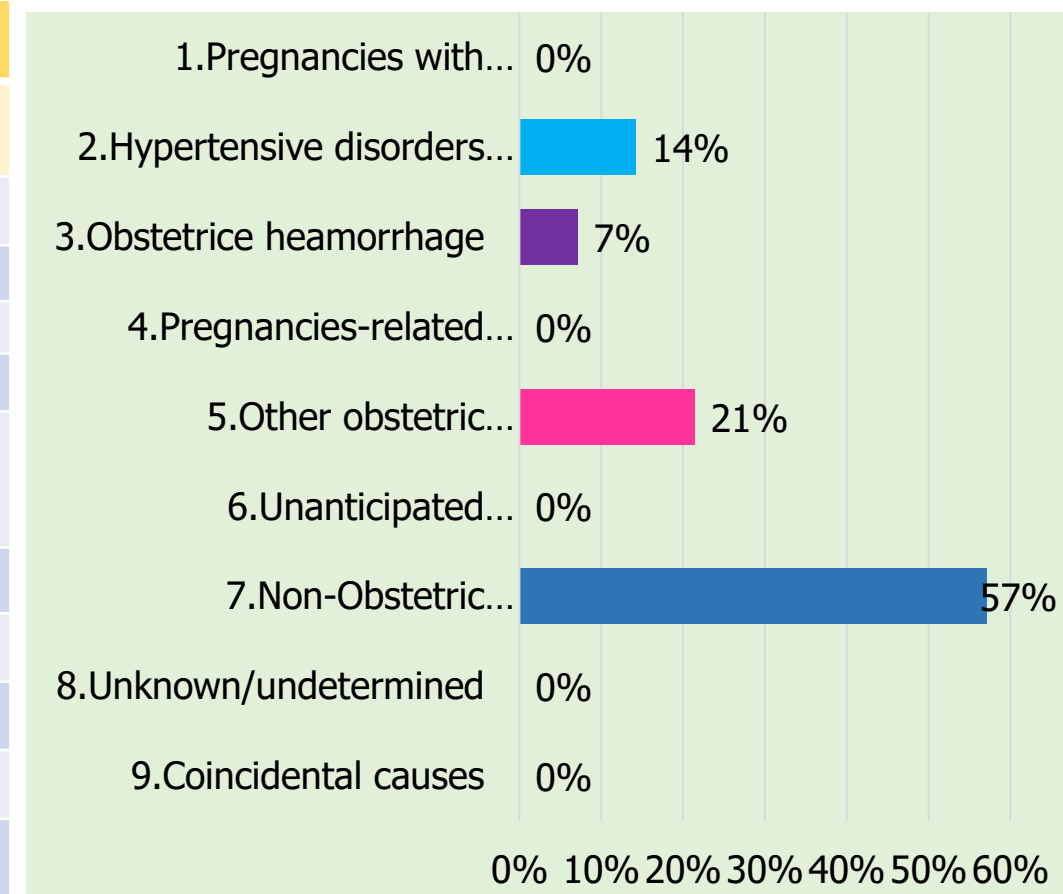

อัตราส่วนการตายมารดาไทยต่อแสนการเกิดมีชีพ เขตสุขภาพที่ 4 จำแนก ประเทศ เขต จังหวัดปี 2563 – 2565 (ต.ค.64 – ก.ย. 65)

สาเหตุการตายมารดา เขตสุขภาพที่ 4 ปี 2565 (ต.ค. 64 – ก.ย. 65)

ปี	สาเหตุการตาย		3-Delays					จังหวัด							
	Direct Cause	Indirect Cause	D1	D2	D3	D3.1	D3.2	นน	ปท	อท	อย	ลพ	สห	สบ	นย
1	Amniotic fluid embolism				/		/								1
2	PIH		/		/		/					1			
3		HIV Positive	/								1				
4	PPH				/	/	/							1	
5		Septic shock with Respiratory Failure		/	/		/					1			
6		Rupture AVM	/		/		/							1	
7		Heart Disease	/		/		/							1	
8		Heart Disease	/		/		/		1						
9	Amniotic fluid embolism		/		/		/	1							
10		Sudden Cardiac Arrest	/						1						
11		Cardiac valve disease	/		/		/						1		
12	Amniotic fluid embolism				/		/	1							
13	PIH		/		/		/								1
14		Acute MI	/		/		/				1				
รวม			10	1	12	1	12	2	2	0	2	2	1	3	2
								14							

ปัญหา	
1. ตั้งครรภ์มีโรคทางอายุรกรรม	FP, Early ANC, HL
2. ระบบบริการ	ระบบส่งต่อ ,วินิจฉัยล่าช้า,การรักษาล่าช้า
3. การตัดสินใจ	Early ANC, HL

ที่มา : ข้อมูลรายงานมารดาตายศูนย์อนามัยที่ 4 สระบุรี

1

Delay in seeking care
(HL/Socio-economic/
Cultural barriers)
71.42 %

2

Delay in reaching
care(transportation)
7.14 %

3

Delay in receiving adequate
health care **85.71 %**

เวชภัณฑ์, คลังเลือด, คลังยา
ไม่เพียงพอ
และไม่พร้อมใช้งาน **7.69 %**

ศักยภาพบุคลากร
85.71 %

ปัญหาสำคัญ

1. ทักษะการคัดกรองความเสี่ยงที่ ANC : ค้นไม่เจอ ชักประวัติไม่ครบ จัดการไม่ได้
2. การส่งต่อเพื่อการดูแลหญิงวัยเจริญพันธ์และหญิงตั้งครรภ์ที่มีโรคอายุกรรม : อายุกรรมรุนแรงไม่ควรตั้งครรภ์/หญิงตั้งครรภ์ป่วยอายุกรรมที่มาฝากครรภ์ต้องพบแพทย์อายุกรรมทุกราย

ข้อเสนอเชิงนโยบาย/ข้อเสนอเพื่อปรับปรุงพัฒนา

1. การดำเนินงานเฝ้าระวังการตายมารดาเชิงรุก ผ่านระบบเฝ้าระวัง ทบทวนและวิเคราะห์สาเหตุ การตายมารดา (Maternal Death Surveillance and Response : MDSR System) โดยมี ศูนย์อนามัยเขต ทำหน้าที่เป็นศูนย์เฝ้าระวังมารดาตาย
2. ค้นหา คัดกรองหญิงตั้งครรภ์ที่มีความเสี่ยงจากการตั้งครรภ์ได้แก่ เสี่ยงต่อการตกเลือดหลัง คลอดและมีโอกาสเกิดภาวะรกเกาะติดแน่น เสี่ยงจากโรคอายุกรรม วางแผนและเตรียมความพร้อมในการคลอด
3. พัฒนาระบบกำกับ ติดตามดูแลหลังคลอด วางแผนและเตรียมความพร้อมดูแลหลังคลอดเป็นรายบุคคล เน้นดูแลตกเลือดหลังคลอด ความดันโลหิตสูง และความรุนแรงทางโรคอายุกรรมที่ อาจทวีความรุนแรงขึ้นของหญิงหลังคลอด รวมทั้งภาวะซึมเศร้าหลังคลอด
4. การดำเนินงานตามมาตรฐานงานอนามัยแม่และเด็กและเครือข่าย บริการสุขภาพระดับจังหวัด เพื่อให้ระบบบริการพื้นฐานที่เป็นมาตรฐานเดียวกัน การดูแลแบบไร้รอยต่อ (seamless service)

ประเด็นมุ่งเน้นในการป้องกันมารดาเสียชีวิตเขตสุขภาพที่ 4

เร่งด่วน

1. ลดการตายมารดาจากการตกเลือด

- มีมาตรการและแนวทางการดำเนินงาน
- มีระบบคัดกรองความเสี่ยงตกเลือดหลังคลอด

- ป้องกัน Uterine atony ใน LR

- Early detection ในราย Placenta

adherens และมีการวางแผนก่อนผ่าตัดคลอดทุกราย

***** จัดระบบส่งต่อหญิงตั้งครรภ์เสี่ยง และ**

ภาวะวิกฤต เป็นเครือข่ายระดับจังหวัด โดยจัด

Zoning สูติแพทย์ และจัดระบบบริหารจัดการ

เวชภัณฑ์ยา คลังเลือดภาคีเครือข่าย

สำคัญ

2. ลดการเกิด Amniotic fluid embolism

- การคัดกรองลงข้อมูล ประวัติ ให้ชัดเจนครบถ้วนในสมุดสีชมพู

- แบบคัดกรองความเสี่ยง

***** แบบประเมิน MSMC Venous**

Thromboembolism Assessment Tool (VTE)
(แบบประเมินความเสี่ยงของผู้ป่วยที่มีความเสี่ยงในการเกิดลิ่มเลือดอุดตันหลอดเลือดดำ) > **มศว.**

- ควรตรวจร่างกายในส่วนฟังเสียงหัวใจ และปอดทุกราย
- ซ้อมแผนในฉุกเฉินในการให้การรักษายาบาลมารดาและทารกที่มีภาวะฉุกเฉิน
- การวางแผนการรักษาในมารดาและทารกที่มีความเสี่ยง

ประเด็นมุ่งเน้นในการป้องกันมารดาเสียชีวิตเขตสุขภาพที่ 4

3.สร้าง HL สร้างความตระหนักรู้ “แก๊งหญิงตั้งครรภ์และครอบครัว”

- สร้าง HL ให้กับหญิงตั้งครรภ์ทุกราย/
ค้นหาหญิงตั้งครรภ์เชิงรุก
- สนับสนุนให้หญิงตั้งครรภ์ ครอบครัว
เข้าถึงนวัตกรรมการสื่อสารผ่าน Save
mom, โปรแกรม 9 อย่างเพื่อสร้างลูก,
Platform Pink Book

ติดตาม

- ### 4. กำกับติดตาม วิเคราะห์ และทบทวนสาเหตุ
- การตายมารดา ตามกระบวนการ MDSR system

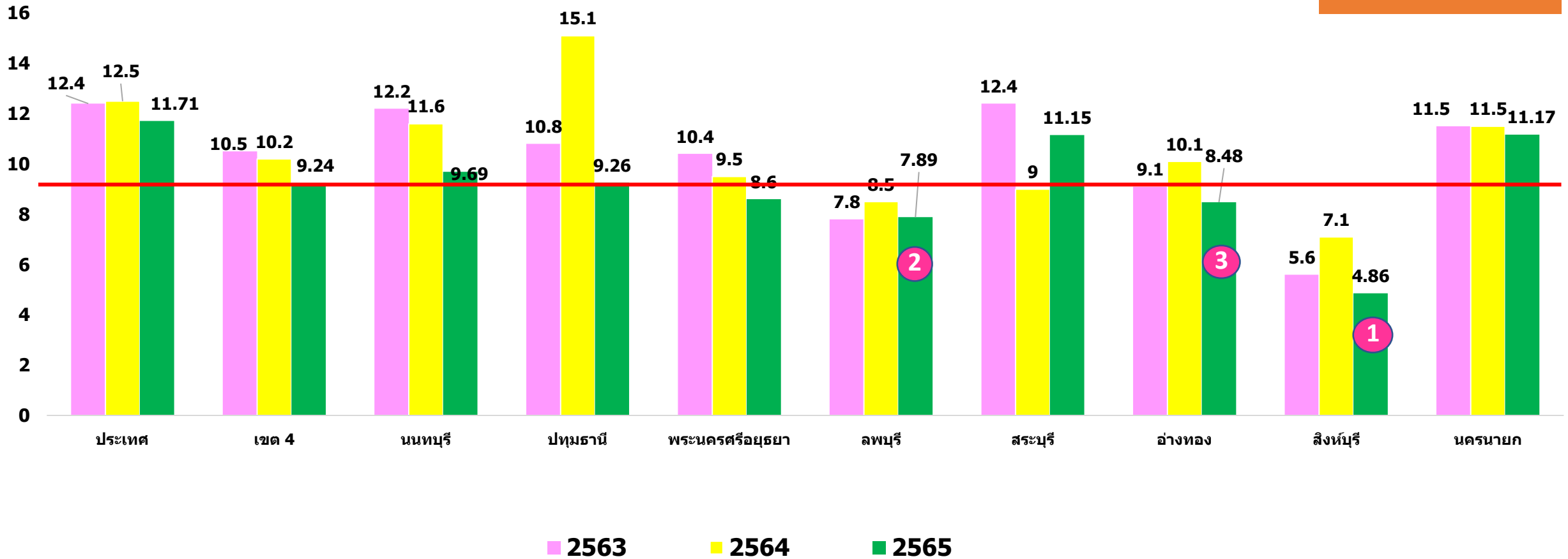
ประเด็น	ปัญหา	ข้อเสนอแนะ
1. ตั้งครรภ์มีโรคทางอายุรกรรม เช่นโรคหัวใจ	<ul style="list-style-type: none"> - ขาดการวางแผนครอบครัว ในคลินิกอายุรกรรม / late ANC - ขาดความตระหนักของหญิงตั้งครรภ์และครอบครัว (HL) 	<ul style="list-style-type: none"> - วางแผนครอบครัวหญิงวัยเจริญพันธุ์ที่มีโรคร่วมทางอายุรกรรม
2. การตัดสินใจของหญิงตั้งครรภ์ ครอบครัว (Delay 1)	<ul style="list-style-type: none"> - การตัดสินใจล่าช้า ในการมารับบริการฝากครรภ์ ,พบแพทย์ 	<ul style="list-style-type: none"> - จัดระบบส่งต่อ Fast Track /คู่มือ Refer /กำหนดเกณฑ์ ภาวะฉุกเฉินทางสูติศาสตร์ ให้ชัดเจน
3. ระบบบริการ (Delay 3)	<ul style="list-style-type: none"> - เวชภัณฑ์, คลังเลือด, คลังยา ไม่เพียงพอ และไม่พร้อมใช้งาน - ศักยภาพบุคลากร การวินิจฉัยล่าช้า/การรักษาล่าช้า 	

ร้อยละหญิงไทยคลอดก่อนกำหนดระดับประเทศ เขต จังหวัด เปรียบเทียบ ปี 2563-2565 (ต.ค.64 – ก.ย.65) เขตสุขภาพที่ 4

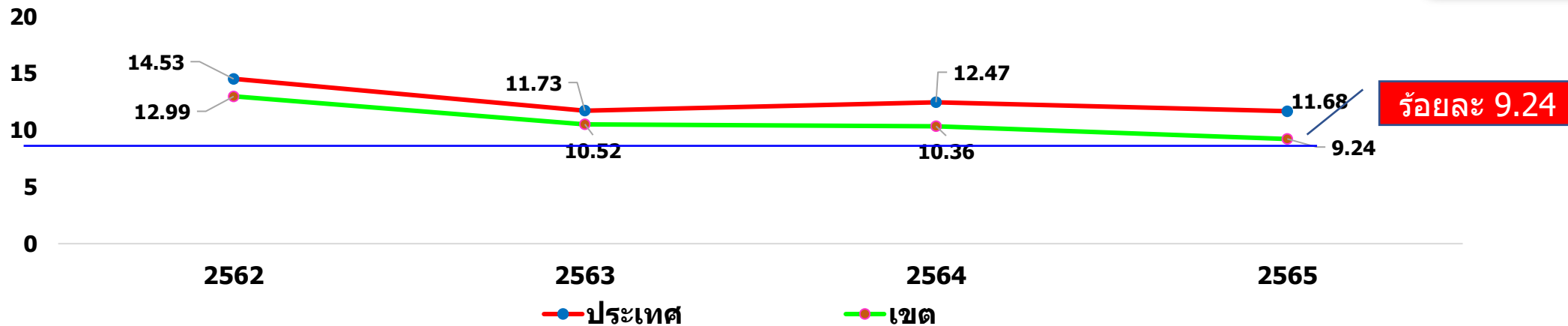
เป้าหมาย < 9 %

PT=9.24%

ร้อยละหญิงไทยคลอดก่อนกำหนดระดับประเทศ เขต จังหวัด เปรียบเทียบ ปี 2562 -2565 (ต.ค.64- มิ.ย.65)

เป้าหมาย < 9 %

ตารางแสดงจำนวนเด็กคลอดก่อนกำหนดเทียบค่าใช้จ่ายจำแนกสังกัดหน่วยบริการ เขตสุขภาพที่ 4 ปี 2561-2565

สังกัด	2561		2562		2563		2564		2565	
	จำนวน (ราย)	เรียกเก็บ (บาท)	จำนวน (ราย)	เรียกเก็บ (บาท)	จำนวน (ราย)	เรียกเก็บ (บาท)	จำนวน (ราย)	เรียกเก็บ (บาท)	จำนวน (ราย)	เรียกเก็บ (บาท)
รัฐในสธ.(สังกัด สป.)	2,374	76,254,495.62	2,429	80,768,611.12	2,204	76,421,399.81	2,412	74,723,820.34	1,471	41,761,693.17
รัฐนอก สธ.	499	20,833,249.56	488	22,614,231.06	454	18,713,373.77	449	22,150,416.38	304	13,155,319.59
รัฐในสธ.(นอก สป.)	35	965,411.86	36	852,543.59	10	257,562.85	18	817,496.80	6	74,656.27
เอกชน	1	14,392.00	2	35,808.26	3	24,418.96	2	42,012.37		
รวมทั้งสิ้น	2,909	98,067,549	2,955	104,271,194.03	2,671	95,416,755.39	2,881	97,733,745.89	1,781	54,991,669.03

ปัญหาอุปสรรค

การฝากครรภ์

*หญิงตั้งครรภ์

ไม่รับฝากท้อง / ท้องไม่พร้อม / ปกปิดข้อมูลการตั้งครรภ์ / ไม่สามารถลงงานได้

*หน่วยบริการ

CL : พบว่าแพทย์ยังไม่สามารถวัด CL ได้ทุกคน

HL : ระยะเวลาในการทำกิจกรรม HL ในการป้องกันการคลอดก่อนกำหนดใช้เวลานาน

Preterm : ยังเกินเกณฑ์ค่าเป้าหมายร้อยละ 9.52 (ร้อยละ ≤ 9)

การทำงานร่วมกับภาคประชาชน

1. สถานการณ์โควิด 19 ทำให้เกิดปัญหาด้านการสื่อสารหน่วยบริการและผู้ให้บริการ
2. การค้นหาหญิงตั้งครรภ์ไม่เป็นไปตามเป้าหมาย
3. หญิงตั้งครรภ์ท้องปกปิด ทำให้การเข้าถึงระบบบริการช้า
4. การติดตามหญิงตั้งครรภ์ ที่หลังคลอดอาศัยอยู่นอกพื้นที่รับผิดชอบ

การทำงานร่วมกับอปท.

การอนุมัติโครงการล่าช้า

ข้อเสนอ

การฝากครรภ์

*หญิงตั้งครรภ์

ค้นหาหญิงตั้งครรภ์เชิงรุกในชุมชน โรงงาน

*หน่วยบริการ

CL : พัฒนาศักยภาพอย่างต่อเนื่อง

HL : ปรับรูปแบบให้ง่าย และสะดวก

การทำงานร่วมกับภาคประชาชน

1. เพิ่มช่องทางการสื่อสาร
2. การค้นหาหญิงตั้งครรภ์ในชุมชน และให้ความรู้การฝากครรภ์เมื่อรู้ว่าตั้งครรภ์
3. ส่งต่อข้อมูลกับหน่วยบริการหลักเพื่อติดตามหลังคลอด

การทำงานร่วมกับอปท.

จัดทำโครงการให้สอดคล้องกับระเบียบกับท้องถิ่น

ประเด็น	กิจกรรม	อำเภอเมือง					โพธิ์ทอง	เสนา	คลองหลวง	รวม
		นท.	ลบ.	สบ.	สห.	นย.	อท.	อย.	ปท.	
1. อบรมพัฒนา ศักยภาพ ภาคปชช.	ค้นหา เยี่ยมบ้าน สื่อสาร 8+4	1 อำเภอ	8	29	14	60 คน	8	9	29	84/450 ราย
		ค้นหา 102 คน				ค้นหา 27 คน				
2. พัฒนาทักษะ HL Preterm	: Nurse ANC	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%
	: หญิงตั้งครรภ์	91 1.8%	578 18.97%	29 0.94%	41 4.17%	6 22.75%	110 11.96%	269 14.23%	32 1.59%	1,156 5.83%
3. บูรณาการความ ร่วมมือ อปท.	อปท.สนับสนุน งปม.ส่งเสริม โภชนาการ หญิงตั้งครรภ์	อยู่ระหว่าง ดำเนินงาน	1โครง / สอน. /80,585	1โครง / สอน. /150,000	2 โครง / สอน. /27,850	1โครง /สอน. สาธิต 12.960	1โครง / สอน. /15,000	2โครง / สอน. /38,000	1โครง / สอน. /12,900	9 โครง
ปัญหาอุปสรรค/ ข้อค้นพบ		แนวทางแก้ไข					ระยะเวลา	ผู้รับผิดชอบ		
❖ อนุมัติงบกองทุนตำบล		❖ สื่อสารสร้างความเข้าใจ					ทันที	เลขาคณะอนุฯBR,สปสช.		

KR1: หญิงวัยเจริญพันธุ์
ท้องเมื่อพร้อม $\geq 80\%$

KR 1.1

: ประชาชนมี HL ท้องเมื่อพร้อม

- ตรวจสอบสุขภาพ, Vaccines
- กิน Folic

KR 1.2

: ป้องกัน High risk Pregnancy

- Family Planning

หญิงตั้งครรภ์วัยรุ่น 20.14 %
(เป้า < 25 ต่อ 1,000 คน)
ภาวะซีดในหญิงตั้งครรภ์
19.26 % (เป้า < 16)

ผ่านเกณฑ์ ตั้งครรภ์วัยรุ่น :
ปทุมธานี (1), อ่างทอง, สิงห์บุรี,
พระนครศรีอยุธยา, นครนายก,
นนทบุรี, ลพบุรี
ผ่านเกณฑ์ ซีดในหญิง
ตั้งครรภ์: สิงห์บุรี (1),
นครนายก

KR2: หญิงตั้งครรภ์ได้รับการ
คัดกรองป้องกันการคลอด
ก่อนกำหนด $\geq 50\%$

KR 2.1

: เพิ่ม Early ANC >75%

- ภาคประชาชนค้นหาเชิงรุก
- ลงทะเบียนฝากท้อง Online

KR 2.2

: เพิ่ม ANC คุณภาพ >75%

KR 2.3

: คัดกรองป้องกัน PT > 50%

- เพิ่มการค้นหาและป้องกัน Preterm ตาม CPG >50%
- ส่งต่อ TVCL

Early ANC 62.91 %
(เป้า 75 %) ✓
CL 34.12 % (เป้า 36 %) ✓
ฝากครรภ์ 5 ครั้ง 53.9 % (เป้า 75 %)

ผ่านเกณฑ์ Early ANC : สิงห์บุรี (1), อ่างทอง, พระนครศรีอยุธยา, นครนายก
ผ่านเกณฑ์ ฝากครรภ์ 5 ครั้ง :
อ่างทอง, สิงห์บุรี

KR3: หญิงตั้งครรภ์ดูแล
ตนเองได้ >80 %

KR 3.1

: หญิงตั้งครรภ์ มี HL 8+4

- พัฒนาทักษะ HL ใน ANC
- การรับคำปรึกษา Online

KR 3.2

: ครอบครัวชุมชนมีส่วนร่วม

- ภาคประชาชนเยี่ยมบ้าน
- อปท. สนับสนุนโครงการส่งเสริมโภชนาการ

หญิงตั้งครรภ์ได้รับการพัฒนา HL

อ. (นาร่อง) 10.64 % (>10%) ✓

ผ่านเกณฑ์ :

ปทุมธานี (1), สิงห์บุรี, ลพบุรี,
อ่างทอง, พระนครศรีอยุธยา,
นครนายก

KR4: เข้าถึงบริการรักษา
ภาวะคลอดก่อนกำหนด
ที่เหมาะสม

KR 4.1

: การเข้าถึงระบบบริการ

- Medication
- Surgery

KR 4.2

: ระบบส่งต่อที่มีประสิทธิภาพ

- Intrauterine refer

KR 4.3

: เครือข่ายช่วยเหลือการ
เดินทางเข้ารับบริการ

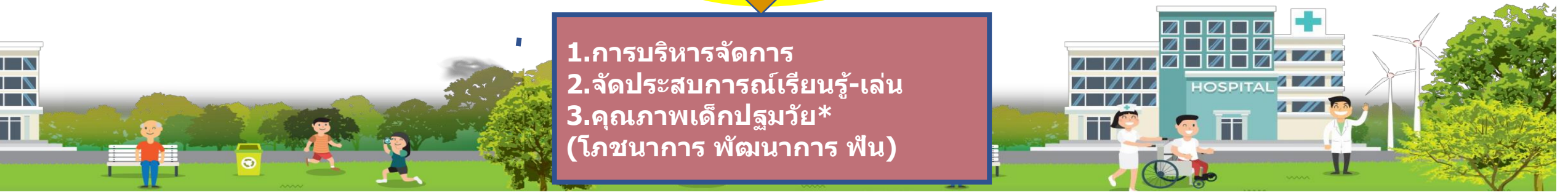
หญิงตั้งครรภ์ Preterm 9.52 % (เป้า < 9 %)
หญิงตั้งครรภ์ได้รับยา
ป้องกัน Preterm 100 % ✓

ผ่านเกณฑ์ : สิงห์บุรี (1)
ปทุมธานี, ลพบุรี, อ่างทอง,

มาตรการเสริมสร้างความรอบรู้ด้าน (การส่งเสริม) สุขภาพแม่และเด็ก

- 1.การบริหารจัดการ
- 2.จัดประสบการณ์เรียนรู้-เล่น
- 3.คุณภาพเด็กปฐมวัย*
(โภชนาการ พัฒนาการ ฟัน)

แผนขับเคลื่อน Area based Preterm บูรณาการ Function based ปีงบประมาณ 66

ส่งเสริมสุขภาพหญิงตั้งครรภ์ เพื่อให้ลูกเกิดรอด แม่ปลอดภัย เต็มโตสมบูรณ์ พัฒนาการสมวัย

วัยเจริญพันธุ์	มหัศจรรย์ 1000 วันแรกของชีวิต (2 ปี)			อายุ >2 – 5 ปี
อายุ 20-35 ปี	270 วัน	180 วัน	550 วัน	1,500 วัน
ก่อนตั้งครรภ์	ขณะตั้งครรภ์ (Area based)	นมแม่ 6 เดือน	อาหารตามวัย+ พัฒนาการ	โภชนาการ + พัฒนาการ

Key Activity	-ค้นหาเชิงรุก ในชุมชน/ โรงงาน	-ส่งเสริมโภชนาการ -Health Literacy Preterm	-สร้างเสริมความรู้ด้านโภชนาการและพัฒนารให้กับพ่อแม่ฯ	
แนวทางการดำเนินงาน	UPT	- ส่งเสริมโภชนาการหญิง ตั้งครรภ์ใหม่ และนมจืด	-เลี้ยงลูกด้วยนมแม่	-วัสดุอุปกรณ์กระตุ้นและส่งเสริมพัฒนาการ -เครื่องมือเฝ้าระวัง/ส่งเสริมการเจริญเติบโต
กิจกรรม	<ol style="list-style-type: none"> เสริมสร้างความเข้าใจกรอบบูรณาการพัฒนาคนตลอดช่วงชีวิต (ภาคี 4 กระทรวง) <ul style="list-style-type: none"> คืนข้อมูล/ ร่วมวิเคราะห์และแก้ไขปัญหาอย่างมีส่วนร่วมกับภาคีภาครัฐ เอกชน ท้องถิ่น ชุมชน และประชาสังคม สร้างเสริมความรู้ด้านโภชนาการและพัฒนารเด็กปฐมวัย ให้กับครู หมอ พ่อแม่ พัฒนาศักยภาพภาคีเครือข่าย 4 กระทรวง ร่วมส่งเสริมสุขภาพหญิงตั้งครรภ์ และเด็กปฐมวัย พัฒนาทักษะความรู้ด้านสุขภาพในการป้องกันการคลอดก่อนกำหนด ติดตามความก้าวหน้า (เยี่ยมเสริมพลัง/แลกเปลี่ยนเรียนรู้) สัมมนาวิชาการ "การดูแลสุขภาพแม่และเด็ก : Maternal and child Health" 			

Action Plan 2566

ปัญหา/อุปสรรค	กิจกรรม	ระยะเวลา	ผู้รับผิดชอบ	ผู้นิเทศ
<p>❖ ภาวะซีดในหญิงตั้งครรภ์</p> <p>❖ โรคร่วมทางอายุรกรรม</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ ปชส. การรับยาเสริมธาตุเหล็กและโฟลิกฟรี ในชุมชนและสถานประกอบการ ▪ อบรม HR ให้ความรู้เรื่องการรับยาเสริมธาตุเหล็กและ แจก Folic ฟรี ▪ ดำเนินการร่วมกับ อปท. ในการส่งเสริมภาวะโภชนาการในหญิงตั้งครรภ์ ▪ ค้นหากลุ่มเสี่ยง และคุมกำเนิดกรณีที่ไม่ควรตั้งครรภ์ 	ไตรมาส ที่ 1	รอง ส. MCHB จ.	ศอ 4
<p>❖ Early ANC</p> <p>- ตั้งครรภ์หลังไม่ตระหนัก/ไม่ฝากท้อง/ ไม่ทราบว่าตั้งครรภ์</p> <p>- Teenage ,ท้องปกปิด, สารเสพติด</p> <p>- ลางานไม่ได้ /สิทธิการรักษา /ANC นอกสังกัด สธ / บ้านไกล</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ ค้นหาหญิงตั้งครรภ์เชิงรุกในชุมชน โรงงาน สนับสนุน UPT ▪ บูรณาการร่วมกับงานอนามัยเจริญพันธ์ และภาคีเครือข่าย ▪ จัดระบบการส่งต่อหญิงตั้งครรภ์ในโรงงาน และ รพ. ▪ อบรม HR ค้นหาหญิงตั้งครรภ์เชิงรุก ,วางระบบส่งต่อ หญิงตั้งครรภ์ในโรงงาน กับ รพ./ รพ.สธ กับ รพ. เอกชน ▪ ปชส สิทธิการรักษา/ฝากท้องทุกที่ฟรีทุกสิทธิ ▪ บริการฝากท้องนอกเวลาราชการ ▪ จัดรถรับส่งหญิงตั้งครรภ์ 	ไตรมาสที่ 1	รอง ส. MCHB จ.	ศอ 4
<p>❖ สร้าง HL ในหญิงตั้งครรภ์</p> <p>- เจ้าหน้าที่ขาดความชำนาญ</p> <p>- กระบวนการใช้เวลานาน</p> <p>❖ วัด CL</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ ปรับกระบวนการในการสร้าง HL ,VDO ,Line group ▪ พัฒนาทักษะ HL ให้กับเจ้าหน้าที่ และหญิงตั้งครรภ์ ▪ (ขยายทั้งจังหวัด ทุกจังหวัด) ▪ พัฒนาศักยภาพแพทย์ ในการวัด CL ใน รพช. 	ไตรมาสที่ 1	รอง ส. MCHB จ.	ศอ 4
<p>❖ การรับยาฮอร์โมนป้องกัน PT</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ ค้นหาประวัติเสี่ยง PT และให้ยาตามแนวทางอย่างครบถ้วน 	ไตรมาสที่ 1	รอง ส. MCHB จ.	ศอ 4
<p>❖ การบันทึกข้อมูล :</p> <p>- รายงาน HDC และ Manual ไม่ ตรงกัน / บันทึกข้อมูลไม่ถูกต้อง</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ จัดผู้รับผิดชอบ ติดตาม ตรวจสอบและคืนข้อมูล ทุกเดือน ▪ เชื่อมต่อข้อมูล สธ กับ เอกชน ▪ แก้ไขปัญหาร่วมกันกับ มศว จ.นครนายก 	ทุกเดือน	รอง ส. MCHB จ.	ศอ 4

ขับเคลื่อนการดำเนินงานผ่านกลไก ตำบลมหัศจรรย์ 1,000 วัน Plus สู่ 2,500 วัน

“ ตำบลที่มีการดำเนินงานดูแล ส่งเสริมสุขภาพ และคุ้มครองสตรีและเด็กปฐมวัย
เพื่อส่งเสริมเด็กปฐมวัยไทยเติบโตเต็มศักยภาพ และมีคุณภาพชีวิตที่ดี
ผ่านกลไกความร่วมมือและการมีส่วนร่วม
ของภาคีเครือข่ายในชุมชนและท้องถิ่น ระดับตำบล ”

1,000 วันแรกของชีวิต (2561-2564)

กลุ่มเป้าหมาย

หญิงตั้งครรภ์ หญิงให้นมบุตร
เด็กแรกเกิด - 2 ปี

PLUS⁺

กลุ่มเป้าหมาย

หญิงวัยเจริญพันธุ์
หญิงตั้งครรภ์ หญิงให้นมบุตร
เด็กแรกเกิด - 5 ปี

เด็กแรกเกิด -
5 ปี 11 เดือน 29 วัน

“เป้าหมายการขับเคลื่อนงาน ปีงบประมาณ พ.ศ. 2566”

ตำบลหัตถ์จรรย์ 1,000 วัน Plus สู่ 2,500 วัน

อำเภอละ 3 ตำบล
(ตำบลนำร่อง)

กลไกการขับเคลื่อนแบบบูรณาการ

- การขับเคลื่อนนโยบายมหัศจรรย์ 1,000 วัน Plus สู่ 2,500 วัน ระดับตำบล
- การดำเนินงานในรูปแบบคณะกรรมการ/คณะทำงาน/การมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่าย ระดับตำบล
- ดำเนินงานตามบทบาท/ภารกิจ/ความรับผิดชอบของหน่วยงานภาคีเครือข่าย
 - มีการส่งเสริมและสนับสนุนกิจกรรมด้านสุขภาพกลุ่มสตรีและเด็กอายุ 0 - 5 ปี
 - การดูแลและช่วยเหลือเด็กปฐมวัยที่ยากจน/ด้อยโอกาสและกลุ่มเปราะบาง
 - มีการพัฒนาศักยภาพบุคลากร/แกนนำชุมชนและอาสาสมัครในระดับตำบล และอื่น ๆ
 - การส่งเสริมการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่อย่างเดียวนาน 6 เดือน
 - ส่งเสริมการจัดนมแม่ในสถานประกอบกิจการ
 - พัฒนาและสร้างความเข้มแข็งของครอบครัวและชุมชนในการเลี้ยงดูเด็กปฐมวัย
 - มีสวัสดิการคุ้มครองสตรีและเด็กปฐมวัย
 - การจัดให้มีพื้นที่เล่น/ลานเล่น/สนามเด็กเล่น
- กำกับติดตามและประเมินผล

การพัฒนาคุณภาพงานบริการสาธารณสุขและงานบริการด้านสังคม

1. งานบริการสาธารณสุข
 - พัฒนางานคลินิกฝากครรภ์ (ANC) คุณภาพ
 - ค้นหาหญิงตั้งครรภ์ให้มาฝากครรภ์ก่อน 12 สัปดาห์
 - คัดกรองความเสี่ยงหญิงตั้งครรภ์
 - ส่งเสริมการจ่าย/การกินยา Triferdine ทุกวัน - หลังคลอด 6 เดือน
 - ส่งเสริมโภชนาการหญิงตั้งครรภ์
 - ตรวจสอบสุขภาพช่องปากและขัดทำความสะอาดฟันในหญิงตั้งครรภ์
 - กิจกรรมโรงเรียนพ่อแม่
 - พัฒนางานคลินิกเด็กสุขภาพดี (WCC) คุณภาพ
 - ให้บริการสุขภาพ ได้แก่ ชั่งน้ำหนัก/วัดความยาว/ส่วนสูง/ประเมินการเจริญเติบโต/ตรวจพัฒนาการ/ตรวจสอบสุขภาพช่องปาก ให้กับเด็กอายุ 0 - 5 ปี ทุกคน
 - ส่งเสริมโภชนาการ/นมแม่/อาหารตามวัย/สุขภาพช่องปาก/การนอน/การเล่นและกิจกรรมทางกายที่เหมาะสม
 - ส่งเสริมการจ่าย/ติดตามกินยารักษาโรคในเด็กอายุ 6 เดือน - 5 ปี
 - กิจกรรมโรงเรียนพ่อแม่
 - รวบรวม วิเคราะห์ สืบข้อมูล และวางแผนโครงการ/กิจกรรม
2. งานบริการด้านสังคม
 - การดูแลการใช้ความรุนแรงในเด็กและสตรี
 - การพัฒนาการเข้าถึงบริการทางสังคมและรับรู้สิทธิประโยชน์ที่พึงได้รับ

การพัฒนาสถานพัฒนาเด็กปฐมวัย

- การประเมินตนเองและนิเทศติดตามตามมาตรฐานสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยแห่งชาติ
- การพัฒนาและสนับสนุนการดำเนินงานเพื่อส่งเสริมสุขภาพเด็กปฐมวัยตามมาตรฐานสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยแห่งชาติ
- การศึกษาแนวทางการจัดตั้งสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยอายุต่ำกว่า 2 ปี

การมีส่วนร่วมของชุมชนและครอบครัว

- ทีมพัฒนาเด็กและครอบครัวระดับตำบล**
ประกอบด้วย เช่น ผู้นำ/แกนนำชุมชน, อสม., อพม., ครู, พระ, เกษตรชุมชน, ปราชญ์ชาวบ้านและอาสาสมัครอื่น ๆ ในตำบล
- ร่วมดำเนินงานตามกิจกรรม ดังนี้**
- ติดตามและดูแล
 - หญิงตั้งครรภ์
 - หญิงหลังคลอด/หญิงให้นมบุตร
 - เด็กอายุ 0 - 5 ปี
 - การเฝ้าระวัง ส่งเสริมและให้คำแนะนำ
 - พัฒนาการ
 - โภชนาการและอาหารตามวัย
 - การเลี้ยงลูกด้วยนมแม่
 - สุขภาพช่องปาก
 - การออกกำลังกาย
 - การนอนที่เหมาะสม
 - สนับสนุนและมีส่วนร่วมดำเนินงาน
 - สุขภาพ
 - สวัสดิการทางสังคม
 - สิ่งแวดล้อมที่เอื้อต่อสุขภาพและความเป็นอยู่ที่ดี

เด็กปฐมวัยมีการเจริญเติบโตเต็มศักยภาพ สูงดีสมส่วน พัฒนาการสมวัย และมีคุณภาพชีวิตที่ดี

Action Plan และประเด็นติดตาม ปี 2566 เขตสุขภาพที่ 4

จังหวัด	นนทบุรี	ปทุมธานี	อยุธยา	อ่างทอง	ลพบุรี	สิงห์บุรี	สระบุรี	นครนายก
โครงการส่งการบ้านวันวัดซันและครู หมอ พ่อแม่	อ.บางกรวย อ.ปากเกร็ด (QR code online)	ทุกอำเภอ (QR code online)	ทุกอำเภอ	ทุกอำเภอ	ทุกอำเภอ	อ.บางระจัน	ทุกอำเภอ	ทุกอำเภอ
โครงการแก้ไขปัญหาพื้นที่	พัฒนาระบบบริการแก้ไขภาวะซัดในเด็ก	สร้างความร่วมมือกับหน่วยงานนอกสังกัดสธ.	- พัฒนาการดำเนินงานพัฒนาการเด็ก - พัฒนาการดำเนินงานโภชนาการเด็ก	พัฒนาระบบบริการแก้ไขภาวะซัดในเด็ก	พัฒนาทักษะ HL ให้กับผู้ดูแลเด็ก (รพ.พระนารายณ์มหาราช)	-	พัฒนาการดำเนินงานพัฒนาการเด็ก	ส่งเสริมพัฒนาการเด็กโดยชุมชนมีส่วนร่วม (อบรมอสม/แกนนำวัยรุ่น)

การคัดกรองพัฒนาการเด็ก

เปิด One day service เดือนละ 1 ครั้ง (วัน WCC) ในพื้นที่ชี้เป้า

Structure → มีพื้นที่มุมประเมินพัฒนาการเหมาะสม

Staff → ผ่านการ Train DSPM จนท., อสม. แม่อาสาสมัคร

System → ประเมิน DSPM + Key ข้อมูล

การคัดกรองพัฒนาการเด็ก

- ระบบสื่อสารติดตามชัดเจน + เวลา
- สหสาขา Key ข้อมูลใดถูกต้อง

เด็กล่าช้า DSPM 2 ครั้ง

TEDA4I
70% ล่าช้า
ต้องกระตุ้น
ติดตาม
ต่อเนื่อง

พ่อแม่ผู้ปกครอง เฝ้าระวังประเมินพัฒนาการเด็กได้ด้วยตนเอง

- โครงการส่งการบ้านวันวัดซัน
- โครงการครูหมอ พ่อแม่

แผนลงพื้นที่ติดตามการดำเนินงาน และการเยี่ยมเสริมพลัง

ประเด็นสำคัญในการติดตามด้านแม่

1. Early ANC
2. ฝากครรภ์ 5 ครั้งคุณภาพ
3. เยี่ยมหลังคลอด 3 ครั้ง
4. ภาวะซีดในหญิงตั้งครรภ์
5. การได้รับยา Triferdine
6. การป้องกันการคลอดก่อนกำหนด HL ,CL
7. การสร้าง HL ในมารดาที่มีภาวะเสี่ยง
8. Big Rock preterm

ประเด็นสำคัญในการติดตามด้านลูก

1. การขยายโครงการส่งการบ้านวันวัคซีนและครู หมอ พ่อแม่
2. การพัฒนาระบบบริการ (เน้นภาวะซีดในเด็ก)
3. การสร้างความร่วมมือกับหน่วยงานนอกสังกัดสธ.
4. การพัฒนาการดำเนินงานโภชนาการเด็ก
5. การพัฒนาทักษะ HL ให้กับผู้ดูแลเด็ก
6. การพัฒนาทักษะ HL ให้กับผู้ดูแลเด็ก
7. การส่งเสริมพัฒนาการเด็กโดยชุมชนมีส่วนร่วม (งบสสส.)
8. โครงการมหัศจรรย์ 1000 วันแรกของชีวิต และมหัศจรรย์ 1000 วัน Plus (งบกองทุนตำบล)

จังหวัด	พัฒนาการ/โภชนาการ	งานอนามัยแม่
นนทบุรี	<p>อ.บางบัวทอง</p> <ul style="list-style-type: none"> - รพ.สต. หมู่ 7 ลำโพ, รพ.สต.วัดลาดปลาตุ๊ก,รพ.สต.บางคูรัด, รพ.สต.สุเหร่าเขียว 	<p>อ.เมืองนนท์ :โรงพยาบาลพระนั่งเกล้า อ.บางบัวทอง :โรงพยาบาลบางบัวทอง</p>
ปทุมธานี	<p>อ.ธัญบุรี</p> <ul style="list-style-type: none"> - รพ.สต.ลำผักกูด รพ.สต.บึงสนั่น <p>อ.หนองเสือ</p> <ul style="list-style-type: none"> - รพ.หนองเสือ, รพ.สต.ศาลาครุ <p>อ.ลำลูกกา</p> <ul style="list-style-type: none"> รพ.สต.บ้านทรัพย์-บุญชู, รพ.สต.อ.ลำลูกกา, รพ.สต.บึงคอไห1 	<p>อ. คลองหลวง : โรงพยาบาลคลองหลวง อ. ลาดหลุมแก้ว : โรงพยาบาลลาดหลุมแก้ว อ.ธัญบุรี : โรงพยาบาลธัญบุรี</p>
อยุธยา	<p>อ.พระนครศรีอยุธยา</p> <ul style="list-style-type: none"> - ศูนย์แพทย์วัดอินทาราม, ศูนย์แพทย์ป้อมเพชร, ศูนย์แพทย์วัดตึก - ศูนย์บริการ สธ.วัดกล้วย <p>อ.บางบาล</p> <ul style="list-style-type: none"> - รพ.สต. พระขาว, รพ.สต. บางชะนี <p>อ.ลาดบัวหลวง</p> <ul style="list-style-type: none"> - รพ.สต.พระยาบันลือ, รพ.สต.สิงหนาท, รพ.สต.สิงหนาท 2 <p>อ.อุทัย</p> <ul style="list-style-type: none"> - รพ.สต.สามัคคี, รพ.สต.หนองน้ำส้ม, รพ.สต.ธนู, รพ.อุทัย 	<p>อ.พระนครศรีอยุธยา : โรงพยาบาลพระนครศรีอยุธยา อ.เสนา : โรงพยาบาลเสนา อ.ลาดบัวหลวง : โรงพยาบาลลาดบัวหลวง</p>
ลพบุรี	<p>อ.เมืองลพบุรี</p> <ul style="list-style-type: none"> - รพ.สต.เขาพระงาม, รพ.สต.ท่าแค, รพ.สต.บางขันหมาก - ศูนย์สุขภาพชุมชนเมืองรพ.พระนารายณ์ <p>อ.พัฒนานิคม</p> <ul style="list-style-type: none"> - รพ.พัฒนานิคม 	<p>อ.พัฒนานิคม : โรงพยาบาลพัฒนานิคม อ. บ้านหมี่ : โรงพยาบาลบ้านหมี่</p>

จังหวัด	พัฒนาการ/โภชนาการ	งานอนามัยแม่	
สระบุรี	<p>อ.เมืองสระบุรี (นอกสังกัด)</p> <ul style="list-style-type: none"> - รพ.ค่ายอดิศร, ศูนย์บริการสาธารณสุข เชียงเขา <p>อ.หนองแค</p> <ul style="list-style-type: none"> - รพ.สต.บัวลอย, ศูนย์สุขภาพชุมชนรพ.หนองแคสาขา 2, รพ.หนองแค <p>อ.วิหารแดง</p> <ul style="list-style-type: none"> - รพ.วิหารแดง, รพ.สต.วิหารแดง, รพ.สต.สหกรณ์หนองเสือ, รพ.สต.หนองสรวง <p>อ.เสาไห้</p> <ul style="list-style-type: none"> - รพ.สต.เขาดินใต้, รพ.สต.ต้นตาล, รพ.สต.บ้านยาง, รพ.สต.พระยาทต, รพ.สต.ศาลารีย์ไทย รพ.สต.เริงราง, รพ.สต.สวนดอกไม้ 	<p>อ.เมืองสระบุรี : โรงพยาบาลสระบุรี</p> <p>อ.แก่งคอย : โรงพยาบาลแก่งคอย</p> <p>อ.พระพุทธบาท : โรงพยาบาลพระพุทธบาท</p>	
นครนายก	<p>อ.เมืองนครนายก</p> <ul style="list-style-type: none"> - รพ.นครนายก, สอน.เฉลิมพระเกียรติฯ, รพ.สต.บ้านดอกไม้แดง <p>อ.ปากพลี</p> <ul style="list-style-type: none"> - รพ.ปากพลี, รพ.สต.บ้านพรหมเพชร, รพ.สต.บ้านเกาะกา 	<p>อ.บ้านนา : โรงพยาบาลบ้านนา</p> <p>อ. องครักษ์ : โรงพยาบาลองครักษ์</p>	
สิงห์บุรี	<p>อ.เมือง</p> <ul style="list-style-type: none"> - รพ.สต.ตันโพธิ์2 (วัดศรีสาคร) <p>อ.พรหมบุรี</p> <ul style="list-style-type: none"> - รพ.พรหมบุรี 	<p>อ.ท่าช้าง</p> <ul style="list-style-type: none"> - รพ.สต.วิหารขาว <p>อ.อินทร์บุรี</p> <ul style="list-style-type: none"> - รพ.อินทร์บุรี 	<p>อ. ค่ายบางระจัน : โรงพยาบาลค่ายบางระจัน</p> <p>อ.พรหมบุรี : โรงพยาบาลพรหมบุรี</p>
อ่างทอง	<p>อ.ป่าโมก</p> <ul style="list-style-type: none"> - รพ.สต.บางเสด็จ <p>อ.วิเศษชัยชาญ</p> <ul style="list-style-type: none"> - รพ.สต.ห้วยคั่นเหลน, รพ.สต.คลองขนาก, รพ.สต.หัวตะพาน 	<p>อ.ป่าโมก : โรงพยาบาลโพธิ์ทอง</p> <p>อ.วิเศษชัยชาญ : โรงพยาบาลวิเศษชัยชาญ</p>	

THANK YOU

